

۲۰۸۸۲۰۵

قوه قضائیه

آیین دادرسی کیفری

www.Petab.ir

احمد رضا عابدی

مرکز آموزش قوه قضائیه

سرشناسه	عابدی، احمدرضا، ۱۳۴۹-
عنوان قراردادی	ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	آیین دادرسی کیفری/احمدرضا عابدی؛ تهیه و تنظیم مرکز آموزش قوه قضائیه.
مشخصات نشر	تهران: قوه قضائیه، مرکز مطبوعات و انتشارات، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	۴۹۵ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۴۸۰-۱۶۸-۳
وضعیت فهرست نویسی	فیپا
یادداشت	ج. ۲. چاپ اول: ۱۳۹۸ (فیپا).
موضوع	آیین دادرسی جزایی - ایران
موضوع	Criminal procedure -- Iran
شناسه افزوده	ایران. قوه قضائیه. مرکز مطبوعات و انتشارات
رده بندی کنگره	۱۳۹۷ ۹۱۱۸ع/۴۶۱۰KMH
رده بندی دیویی	۱۰۵۰۲۵
شماره کتابشناسی ملی	۵۵۲۰۵۸

تلفکس: ۰۲۱-۲۲۰۹۲۰۶۱

کتاب: ۱۹۸۳۸۴۶۵

وب سایت: www.ijri.ir

نشانی: بزرگراه چمران - بزرگراه یادگار امام - ب. از خروجی آیین درکه - ساختمان پژوهشگاه قوه قضائیه

مرکز مطبوعات و انتشارات
قوه قضائیه

عنوان: آیین دادرسی کیفری

مؤلف: احمدرضا عابدی

تهیه و تنظیم: مرکز آموزش قوه قضائیه

ناشر: مرکز مطبوعات و انتشارات قوه قضائیه

مدیر اجرایی: علی عظیمی نیا

کارشناس: ویدا سادات موسوی

قیمت: ۵۹۵/۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۸۰-۱۶۸-۳

تیراژ و نوبت چاپ: ۲۰۰۰ - چاپ اول - تیر ۱۳۹۸

فروشگاه و نمایشگاه دائمی: تهران - خیابان حافظ - نبش خیابان سمیه - ساختمان شماره ۳ قوه قضائیه

تلفن: ۰۲۱-۸۸۱۹۹۹۰۴ فکس: ۰۲۱-۸۸۱۹۹۹۱۳

فروشگاه انقلاب: تهران - خیابان انقلاب - ابتدای خیابان ۱۲ فروردین - پلاک ۳۰۴

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۸۹۴۵۶ فکس: ۰۲۱-۶۶۴۸۹۳۷۹

فهرست مطالب

پیشگفتار	۱۵
مقدمه نویسنده	۱۷
مقدمه	۱۹
فصل اول: سازمان ها و تشکیلات مراجع کیفری	۲۳
۱) دادسرا	۲۵
۲) دادگاه کیفری دو	۲۵
۳) دادگاه کیفری یک	۲۶
۴) دادگاه اطفال و نوجوانان	۲۶
۵) دادگاه اطفال و نوجوانان	۲۶
۶) شورای حل اختلاف	۲۷
۷) دادگاه تجدیدنظر استان	۲۷
۸) دیوان عالی کشور	۲۸
۹) سازمان قضایی نیروهای مسلح	۲۸
۱۰) دادسرا و دادگاه ویژه روحانیت	۲۹
۱۱) ریاست قضایی و اداری مقامات قضایی	۳۰
فصل دوم: مراجع کیفری، صلاحیت و نیابت	۳۳
مبحث اول - صلاحیت ذاتی	۳۵
گفتار اول - صلاحیت ذاتی در مرحله دادسرا	۳۶
گفتار دوم - موارد استثناء از صلاحیت ذاتی دادسرا	۳۷
بند اول - جرایم منافی عفت	۳۷
بند دوم - متهمین زیر ۱۵ سال	۴۲
بند سوم - جرایم تعزیری درجه ۷ و ۸	۴۴
بند چهارم - رسیدگی به اتهامات و شکایات مربوط به رئیس جمهور	۴۷
گفتار سوم - اقدامات دادستان و بازپرس حدود ماده ۷۷ و ۷۸	۴۷
گفتار چهارم - صلاحیت های ذاتی هریک از مراجع رسیدگی	۵۲
بند اول - دادگاه اطفال و نوجوانان	۵۲
بند دوم - دادگاه کیفری یک	۵۶

۶۲	بند سوم - دادگاه کیفری دو
۶۲	بند چهارم - دادگاه‌های نظامی
۶۶	بند پنجم - دادگاه انقلاب
۷۰	بند ششم - شورای حل اختلاف
۷۱	بند هفتم - دادگاه تجدیدنظر استان
۷۴	بند هشتم - دیوان عالی کشور
۸۰	بند نهم - دادگاه‌های بخش
۸۴	مبحث دوم - صلاحیت محلی
۸۵	گفتار اول - تعیین صلاحیت محلی بر اساس نوع جرم
۸۷	گفتار دوم - صلاحیت محلی در جرایم خاص
۸۸	گفتار سوم - صلاحیت محلی در جرایمی که محل وقوع آن معلوم نیست
۸۹	گفتار چهارم - اقدامات رپرس در حدود ماده ۱۱۷
۹۰	گفتار پنجم - انجام تحقیقات توسط مرجع غیر صالح
۹۲	مبحث سوم - استثنائات صلاحیت ذاتی و محلی
۹۲	گفتار اول - استثنائات صلاحیت محلی
۹۲	بند اول - صلاحیت اضافی
۹۵	بند دوم - جرایم ارتكابی خارج از قلمرو ایران
۹۶	بند سوم - احاله
۹۹	بند چهارم - موارد خاص به تشخیص ریاست محترم قوه قضاییه
۹۹	گفتار دوم - استثنائات صلاحیت ذاتی
۹۹	بند اول - صلاحیت اضافی
۱۰۰	بند دوم - رسیدگی مستقیم دادگاه
۱۰۰	مبحث چهارم - صلاحیت شخصی
۱۰۱	گفتار اول - جرایم ارتكابی روحانیون
۱۰۲	گفتار دوم - جرایم ارتكابی مقامات و مسؤولین
۱۰۴	گفتار سوم - جرایم ارتكابی نظامیان
۱۰۴	مبحث پنجم - صلاحیت شخص قاضی
۱۱۰	مبحث ششم - تعارض در صلاحیت
۱۱۴	مبحث هفتم - نیابت قضایی
۱۱۵	گفتار اول - قواعد اعطا و اجرای نیابت

گفتار دوم - نیابت در اجرای حکم ۱۱۷

فصل سوم: تحقیقات مقدماتی ۱۲۱

مبحث اول - ضابطان دادگستری ۱۲۳

گفتار اول - ضابطان دادگستری و ضابطان نظامی ۱۲۳

گفتار دوم - ضابطان عام و خاص ۱۲۴

گفتار سوم - تکالیف ضابطان دادگستری ۱۳۱

بند اول - تکالیف ضابطان قبل از اطلاع دادستان ۱۳۴

بند دوم - تکالیف ضابطان پس از اطلاع دادستان ۱۳۸

بند سوم - تکالیف مشترک ۱۳۹

گفتار چهارم - ضمانت اجرای تکالیف ضابطان ۱۴۰

مبحث دوم - استواران ۱۴۳

گفتار اول - اقسام استواران ۱۴۳

گفتار دوم - ویژگی‌ها و الزامات استواران صادره به مراجع انتظامی ۱۴۹

گفتار سوم - مخاطب دستگاه ۱۵۳

گفتار چهارم - اقدامات لازم پس از صدور دستور و بازگشت پرونده از مرجع قضایی ۱۵۷

مبحث سوم - شروع تعقیب ۱۵۸

گفتار اول - جهات قانونی شروع تعقیب ۱۵۸

بند اول - شکایت شاکی ۱۵۸

بند دوم - اعلام و اخبار ضابطان دادگستری، مقامات قضایی یا اشخاص موثق ۱۶۲

بند سوم - وقوع جرم مشهود در مقابل دادستان یا بازپرس ۱۶۴

بند چهارم - اظهار و اقرار متهم ۱۶۴

بند پنجم - اطلاع دادستان از وقوع جرم به طرق قانونی دیگر ۱۶۵

گفتار دوم - وظایف و اقدامات دادستان در مرحله تحقیقات مقدماتی ۱۶۶

گفتار سوم - ارجاع پرونده به شورای حل اختلاف جهت صلح و سازش ۱۶۸

مبحث چهارم - روند تشکیل پرونده کیفری در دادسرا ۱۶۹

گفتار اول - تحقیقات دادستانی ۱۶۹

گفتار دوم - اقدامات بازپرس و دادیار پس از تشکیل پرونده ۱۷۰

بند اول - ارجاع ۱۷۰

بند دوم - بررسی صلاحیت شخصی، ذاتی و محلی ۱۷۴

بند سوم - رعایت شرایط قانونی شکوائیه ۱۷۴

۱۸۱	بند چهارم - بررسی ذی سمت بودن شاکی
۱۸۲	بند پنجم - جرم بودن موضوع
۱۸۲	مبحث پنجم - آغاز تحقیقات مقدماتی
۱۸۲	گفتار اول - تحقیق از شاکی
۱۸۴	گفتار دوم - دسترسی به متهم
۱۸۵	بند اول - احضار متهم
۱۹۱	بند دوم - نشر آگهی
۱۹۲	بند سوم - اقدامات پس از صدور احضاریه
۱۹۳	بند چهارم - جلب متهم
۱۹۵	بند پنجم - اقدامات لازم پس از صدور حکم جلب
۱۹۵	بند ششم - دستور ورود به منزل یا مخفیگاه
۱۹۸	بند هفتم - اقدامات پس از انان ورود به مخفیگاه
۱۹۹	بند هشتم - جلب سیر
۲۰۱	بند نهم - جلب ابتدایی
۲۰۱	گفتار سوم - تحقیق از متهم
۲۱۰	گفتار چهارم - تحقیق از شاهد و مطلع
۲۱۵	گفتار پنجم - پرونده‌های دستگیری (کشفی)
۲۲۱	مبحث ششم - قرارهای تأمین کیفری
۲۲۳	گفتار اول - مقامات صالح جهت صدور قرار تأمین کیفری
۲۲۳	بند اول - بازپرس
۲۲۴	بند دوم - دادستان
۲۲۵	بند سوم - معاون دادستان و دادیار
۲۲۵	بند چهارم - قاضی اجرای احکام کیفری
۲۲۶	بند پنجم - قاضی دادگاه کیفری
۲۲۹	بند ششم - دادیار دادرسی دیوان عالی کشور (دادستانی کل کشور)
۲۲۹	بند هفتم - رئیس هیأت بازرسی یا بازرس قضایی سازمان بازرسی کل کشور
۲۳۰	گفتار دوم - ضوابط صدور قرار تأمین
۲۳۰	بند اول - اصل تناسب
۲۳۲	بند دوم - لحاظ خسارت وارد شده به بزه‌دیده
۲۳۴	بند سوم - لحاظ جبران خسارت از سوی بیمه

۲۳۵	بند چهارم - لحاظ صدور قرار تأمین خواسته
۲۳۶	بند پنجم - قرار تأمین در جرایم اطفال و نوجوانان
۲۳۷	گفتار سوم - انواع قرار تأمین کیفری
۲۶۰	گفتار چهارم - بازبینی قرار تأمین کیفری
۲۶۹	گفتار پنجم - تشدید و تخفیف قرار تأمین کیفری
۲۷۰	بند اول - موارد تشدید قرار تأمین کیفری
۲۷۱	بند دوم - موارد تخفیف قرار تأمین کیفری
۲۷۳	گفتار ششم - اعتراض به قرار تأمین کیفری
۲۷۳	بند اول - قرارهای تأمین کیفری قابل اعتراض
۲۷۵	بند دوم - مهلت اعتراض
۲۷۵	بند سوم - مرجع صالح جهت اعتراض
۲۷۶	گفتار هفتم - مهلت اعتراض قرار تأمین کیفری (موارد ملغی الاثر شدن قرارهای تأمین)
۲۸۰	گفتار هشتم - ضمانت اجرای قرار تأمین کیفری (دستور ضبط وجه الكفاله یا وثیقه)
۲۹۵	گفتار نهم - خسارت ایام برداشت
۲۹۶	مبحث هفتم - قرارهای نظارت قضایی
۲۹۶	گفتار اول - انواع قرارهای نظارت قضایی
۲۹۶	بند اول - قرارهای نظارت قضایی تکمیلی
۲۹۸	بند دوم - قرارهای نظارت قضایی مستقل
۲۹۸	گفتار دوم - نحوه صدور قرارهای نظارت قضایی
۲۹۹	مبحث هشتم - قرارهای نهایی
۲۹۹	گفتار اول - مباحث مقدماتی
۳۰۱	گفتار دوم - تقسیمات قرارهای نهایی
۳۰۱	بند اول - قرارهای نهایی قطعی و قابل اعتراض
۳۰۲	بند دوم - قرارهای نهایی نسبی و مطلق
۳۰۲	بند سوم - قرارهای نهایی واجد اعتبار امر مختوم و فاقد آن
۳۰۵	بند چهارم - قرارهای نهایی شکلی و ماهوی
۳۰۷	گفتار سوم - انواع قرارهای نهایی
۳۰۷	بند اول - قرار موقوفی تعقیب
۳۲۷	بند دوم - قرار منع تعقیب
۳۲۹	بند سوم - قرار جلب به دادرسی

۳۲۹.....	بند چهارم - قرار ترک تعقیب
۳۳۱.....	بند پنجم - قرار تعلیق تعقیب
۳۳۴.....	بند ششم - قرار عدم صلاحیت
۳۳۴.....	بند هفتم - قرار بایگانی پرونده
۳۳۵.....	بند هشتم - قرار توقف تحقیقات
۳۳۵.....	گفتار چهارم - قرار نویسی
۳۴۰.....	گفتار پنجم - اقدامات پس از صدور قرار نهایی
۳۴۰.....	بند اول - لزوم اخذ نظر دادستان
۳۴۱.....	بند دوم - اظهار نظر دادستان
۳۴۲.....	بند سوم - ابلاغ به طرفین و اعتراض به قرار
۳۴۳.....	بند چهارم - صدور درخواست
۳۴۴.....	مبحث نهم - کیفرخواست
۳۴۵.....	گفتار اول - انواع کیفرخواست
۳۴۶.....	بند اول - کیفرخواست شفاهی
۳۴۷.....	بند دوم - کیفرخواست کتبی
۳۵۳.....	گفتار دوم - تصحیح کیفرخواست
۳۵۳.....	گفتار سوم - عدول از کیفرخواست
۳۵۵.....	گفتار چهارم - دفاع از کیفرخواست
۳۵۵.....	گفتار پنجم - تعدد کیفرخواست

فصل چهارم: رسیدگی در دادگاه ۳۵۷

۳۵۹.....	مبحث اول - رسیدگی در دادگاه‌های کیفری
۳۵۹.....	گفتار اول - جهات شروع به رسیدگی در دادگاه
۳۶۲.....	گفتار دوم - اقدامات دادگاه پس از ارجاع پرونده
۳۷۶.....	گفتار سوم - شروع به رسیدگی در دادگاه کیفری یک
۳۷۹.....	گفتار چهارم - ترتیب رسیدگی در دادگاه کیفری یک
۳۸۱.....	گفتار پنجم - رسیدگی در دادگاه اطفال و نوجوانان
۳۸۲.....	مبحث دوم - رأی غیابی و واخواهی
۳۸۲.....	گفتار اول - نحوه صدور رأی غیابی
۳۸۶.....	گفتار دوم - مهلت و مرجع واخواهی از رأی غیابی
۳۸۹.....	مبحث سوم - اعتراض به آراء

گفتار اول - تجدیدنظرخواهی ۳۹۰

گفتار دوم - فرجام خواهی ۴۰۴

گفتار سوم - اعاده دادرسی ۴۰۶

فصل پنجم: ادله اثبات ۴۱۱

مبحث اول - اقرار ۴۱۶

گفتار اول - شرایط اقرار، مقرر، مقرر له و مقرر به ۴۱۷

گفتار دوم - اقسام اقرار ۴۲۲

گفتار سوم - آثار اقرار ۴۲۳

گفتار چهارم - نصاب اقرار ۴۲۵

مبحث دوم - شهادت ۴۲۵

گفتار اول - شرایط شاهد ۴۲۶

گفتار دوم - جرح و تعارض دهود ۴۲۷

گفتار سوم - شرایط و نصاب شهادت، وظایف شاهد ۴۲۸

مبحث سوم - سوگند ۴۳۰

گفتار اول - تعریف و شرایط سرگند ۴۳۰

گفتار دوم - تشریفات اتیان سوگند ۴۳۲

گفتار سوم - قسامه ۴۳۳

مبحث چهارم - علم قاضی ۴۳۷

فصل ششم: قرارهای اعدادی ۴۳۹

(۱) قرار تأمین خواسته ۴۴۱

(۲) قرار اناطه ۴۴۹

(۳) قرار ارجاع امر به کارشناسی ۴۵۱

(۴) قرار عدم دسترسی به اوراق پرونده ۴۵۵

فصل هفتم: جرایم اشخاص حقوقی ۴۵۹

مبحث اول - جزای عمومی جرایم اشخاص حقوقی ۴۶۱

گفتار اول - جرم ۴۶۱

بند اول - رکن قانونی ۴۶۱

بند دوم - رکن مادی ۴۶۱

بند سوم - رکن معنوی ۴۶۴

۴۶۵	گفتار دوم - مسؤولیت کیفری
۴۶۵	بند اول - مباشرت در جرم
۴۷۲	بند دوم - شرکت در جرم
۴۷۳	بند سوم - معاونت در جرم
۴۷۴	بند چهارم - سردستگی
۴۷۴	گفتار سوم - مجازات
۴۷۴	بند اول - مجازات‌های اصلی
۴۷۴	بند دوم - مجازات‌های تکمیلی
۴۷۵	بند سوم - مجازات تبعی
۴۷۵	گفتار چهارم - تخفیف مجازات
۴۷۵	گفتار پنجم - تعدد و تداوم جرم
۴۷۵	گفتار ششم - تعویق صدور حکم، تعلیق اجرای مجازات، معافیت از کیفر
۴۷۵	گفتار هفتم - آزادی مطلق و نظم تبعه آزادی، مجازات جایگزین حبس
۴۷۵	مبحث دوم - جزای اختصاصی - رایب اشخاص حقوقی
۴۷۵	گفتار اول - جرایم حدی
۴۷۷	گفتار دوم - جرایم موجب قصاص نفس و عضو
۴۷۸	گفتار سوم - جرایم موجب دیه
۴۷۸	بند اول - جنایات شبه عمد
۴۷۸	بند دوم - جنایت خطای محض
۴۷۹	مبحث سوم - آیین دادرسی جرایم اشخاص حقوقی
۴۷۹	گفتار اول - تشکیل پرونده و دستیابی و تحقیق از متهم
۴۷۹	بند اول - شروع به تعقیب
۴۸۰	بند دوم - ارجاع و صلاحیت
۴۸۱	بند سوم - احضار متهم
۴۸۴	بند چهارم - تفهیم و تبیین اتهام
۴۸۴	گفتار دوم - قرار تأمین کیفری
۴۸۵	گفتار سوم - قرارهای نهائی و کیفرخواست
۴۹۰	گفتار چهارم - رسیدگی در دادگاه و صدور رأی
۴۹۲	گفتار پنجم - اجرای حکم
۴۹۳	گفتار ششم - ادله اثبات

۴۹۴	بند اول - اقرار
۴۹۴	بند دوم - شهادت
۴۹۴	بند سوم - سوگند

www.ketab.ir

فوق قضایہ بہ ویرہ سرکاری خانہ ویدیات موسی قدرتی ہستی

آموزش و پرورش در نظام آموزشی ایران، به عنوان یکی از ارکان اصلی توسعه و پیشرفت کشور شناخته می‌شود. این بخش از نظام آموزشی، نقش مهمی در پرورش نیروی انسانی و انتقال دانش و مهارت‌ها دارد. در این مقاله، به بررسی اهمیت و اهداف آموزش و پرورش در ایران می‌پردازیم.

[illegible]